

Чоловіча стать пацієнтів переважає у співвідношенні 3:11 [12].

У центрі уваги фахівців з безпеки дорожнього руху значною мірою, в останні 15 років, виявилися літні люди, що пов'язано з більш пересувним способом життя, порівняно з попередніми поколіннями. [12].

Бачачи ці цифри, можна задатися питанням, яку ціну для держави обходиться «політравма». Враховуючи той факт, що в основному множинні пошкодження найчастіше зустрічаються у людей молодого віку (більше 50 % молодше 40 років), це веде до величезних економічних втрат, а також значних медичних та психосоціальних проблем, таких як інвалідність з подальшим ускладненнями в реабілітації [13].

Так, наприклад, в Німеччині вартість лікування і реабілітації постраждалих в дорожній аварії становлять, за результатами різних досліджень, близько 3 % валового національного продукту. У 2005 році вони становили майже 31,477 мільярдів євро.

В своєму дослідженні Oestern (2008) вказує, що загальна вартість лікування одного постраждалого становить в середньому $32\ 166 \pm 25\ 404$ €. При цьому це залежить від тяжкості порушень, тому витрати на лікування значно збільшуються з підвищенням тяжкості травми. [9].

Висновки:

1. Травматизм є однією з найважливіших медико-соціальних проблем сьогодення для більшості країн світу.

2. Травматизм зі смертельними наслідками залишається на високому рівні і навіть в економічно розвинених країнах світу травми займають третє місце серед причин смерті населення, причому серед працездатного віку.

3. У зв'язку з цим необхідне подальше вивчення і розвиток заходів спрямованих на подальше поліпшення системи безпеки на транспорті та в галузі охорони праці, нові підходи в діагностиці, лікуванні та реабілітації постраждалих.

Література

1. Управління безпеки дорожнього руху. Статистика аварійності в Україні. Інформація надана Департаментом інформаційної підтримки та координації поліції «102» НП України (<http://www.sai.gov.ua/ua/static/21.htm>)

2. Demetriades D., J. Murray, K. Charalambides, et al. (2004). «Trauma fatalities: time and location of hospital deaths.» J Am Coll Surg 198(1): 20-26.

3. European Council. Council recommendation of 31 May 2007 on the prevention of injury and promotion of safety. Official Journal of the European Union, 2007, C 164:1-2.

4. Eurosafe. Injuries in the European Union. Summary of injury statistics for the years 2008-2010, EUROSAFE 2013, (http://ec.europa.eu/health/data_collection/docs/idb_report_2013_en.pdf, accessed April 2014).

5. Häusler J-M C, Zimmermann H, Töbler B, Arnet B, Hüsler J (2001): Die Volkswirtschaftlichen Kosten vom Polytrauma. Print Suva Schweizerische Unfallversicherungsanstalt Luzern, Dezember 2001

6. Keel M. and O. Trentz (2005). «Pathophysiology of polytrauma.» Injury 36(6): 691-709.

7. Mesqui F (1983). Bewegungsablauf bei simulierten Fahrzeug-Fusgänger-Kollisionen. Dissertationsschrift, Zurich.

8. Neuhofer H (1991): Actions and interactions of mediator systems and mediators in the pathogenesis of ards and multiorgan failure. Acta Anaesthesiol Scand Suppl 95: 7-13

9. Oestern HJ : Das Polytrauma – Präklinisches und Klinisches Management. 1.Aufl., Deutsche Gesellschaft für Unfallchirurgie; Urban&Fischer Verlag, München 2008, 346-371

10. Otte, D (2000). Passive Sicherheit von Pkw bei Verkehrsunfällen- Fahrzeugsicherheit.95; Analyse aus Erhebungen am Unfallort. Berichte der Bundesanstalt für Straßenwesen: Fahrzeugtechnik, 2000: Heft F31.

11. Schlag G, Redl H (1988): Current findings in the pathogenesis of the shock process in traumatology. Unfallchirurgie 14: 3-11

12. Statistisches Bundesamt Deutschland im Internet: <http://www.destatis.de> (Abrufdatum 10.08.2009)

13. Tscherne H, Oestern HJ, Sturm JA (1984): Die Belastbarkeit Mehrfachverletzter und ihre Bedeutung für die operative Versorgung. Langenbecks Arch Chir 364: 71-77

14. World Health Organization. Global Health Estimates – Disease and injury regional mortality estimates 2000-2011 [online database], (http://www.who.int/healthinfo/global_burden_disease/estimates_regional/en/, accessed May 2014). http://www.who.int/healthinfo/global_burden_disease/en/

СПЕЦИФІКА МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ І КУРСУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДИЦИНА» ПРИ РОЗРОБЦІ ТА ВПРОВАДЖЕННІ ОНЛАЙН-КУРСУ «ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ»

Ю. А. Ганошенко, Т. В. Гребенюк, С. А. Козицяцька

Запорізький державний медичний університет

Методика педагогічної взаємодії викладача зі студентом у процесі викладання онлайн-курсу має двонаправлений характер: з одного боку, це інституціалізоване педагогічне спілкування за допомогою віртуального середовища (мережі Інтернет), а з іншого, – це консультативного типу традиційні заняття, спрямовані на загальнометодологічну та організаційну підтримку студента.

Педагогічна взаємодія зі студентом за допомогою мережі Інтернет теж має декілька методичних рівнів:

1. *Загальноінструктивний*, що полягає в такій організації матеріалів онлайн-курсу, яка дасть змогу студентам отримувати знання відповідно до дидактичних принципів послідовності, доступності та міцності засвоєних знань.

Тобто від початку курсу планується таким чином, щоб студент рухався індукційно від простого й знайомого матеріалу (теми «Особистість», «Соціалізація»), засвоєного на дисципліні «Основи психології», до нового й складнішого (теми «Група», «Спілкування»).

2. *Організаційний*, що являє собою таку організацію співпраці викладача й студента в опануванні знаннями, вміннями й навичками, щоб зробити цей процес якомога комфортнішим. Тому основним засобом комунікації між студентом та викладачем є електронна пошта, на яку студент у заздалегідь обумовлений термін (1 тиждень) відправляє виконані у зручний час практичні завдання, а потім отримує аналітичну відповідь із оцінкою.

3. Рівень методичного наповнення – наявність у структурі онлайн-курсу розгалуженої системи теоретичного матеріалу, оформленого в різній формі (текстова, презентаційна, відео) та практичних завдань різного рівня складності. Для курсу «Основи соціальної психології» як провідну обрано таку форму практичних завдань, як есе на один із проблемних моментів, пов'язаних із навчальною темою. Така форма є досить ефективною, оскільки вона дає змогу не лише активізувати творчий потенціал студента (в основі самостійне обдумування й написання), але й простежити рівень засвоєння навчального матеріалу, адже написати есе, не ознайомившись із теоретичним матеріалом, не є можливим. Виконання ж тестових завдань без присутності викладача не демонструє такого рівня ефективності, тому їх кількість зведено до мінімуму.

4. Рівень факультативно-психодіагностичного контенту – до структури онлайн-курсу входить низка специфічних методичних матеріалів (психологічних тестових методик), які не лише дають змогу на практиці опанувати деякими теоретичними категоріями соціальної психології (структура особистості, типи зв'язків у групі, емпатія, конфліктність тощо), але й також через самодіагностику й самопізнання значно підвищують цікавість студентів до курсу, що в умовах елективності курсу є важливим для подальшого його функціонування.

Таким чином, досягається загальна мета подібних елективних навчальних дисциплін та онлайн-навчання – активізація самостійного зацікавленого підходу студента до опанування навчального матеріалу із гранично низьким рівнем втручання викладача, функція якого полягає передусім у контролі засвоєння знань.

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ В РАМКАХ ГРАНТОВОГО ПРОЕКТУ ERASMUS+ TAME ПРИ ВИКЛАДАННІ ПЕДІАТРІЇ

М. Н. Гарас

ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Вступ. Раціональне поєднання традиційних і інноваційних методів навчання сприяє розвитку пізнавальних процесів і творчих здібностей студентів-медиків, їх підготовці до майбутньої професійної діяльності. Усе більшої популярності набувають сучасні методики навчання, спрямовані на формування у студентів певних практичних навичок, зокрема, велика увага приділяється проблемно-орієнтованому навчанню.

Основна частина. За результатами анонімного опитування 31 студента-випускника Буковинського державного медичного університету, які вивчали дитячі хвороби з елементами впровадження проблемно-орієнтованого навчання в рамках грантового проекту ERASMUS+ TAME (навчання щодо уникнення лікарських помилок), установлено, що основними позитивними рисами проблемно-орієнтованої методики вивчення педіатрії є: командний

характер роботи (33 % студентів), можливість відкритої дискусії (19 %), реалістичність та практична спрямованість випадків (22 %), мультидисциплінарний підхід до віртуального пацієнта (16 %) з розвитком клінічного мислення (29 %), а також можливість самостійного прийняття рішень та аналіз їх адекватності (19 %). лівова частка респондентів (в межах 86-92 % респондентів обох груп) запропонували розширити впровадження методики проблемно-орієнтованого навчання на випускному курсі.

Висновок. Таким чином, впровадження методики проблемно-орієнтованого навчання при вивченні дитячих хвороб студентами 6 курсу медичного університету є виправданим в аспекті досягнення цілей грантового проекту TAME як елемента покращення підготовки студентів з вивченням та уникненням найбільш розповсюджених медичних помилок.

УДК 004.738.5:378.147

INTERNET ЯК ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ЗАНЯТЬ

К. Ю. Гашинова, В. В. Дмитриченко

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

INTERNET AS A SOURCE OF INFORMATION DURING PREPARING FOR CLASSES

K. Gashynova, V. Dmytrychenko

State Establishment «Dnipropetrovsk Medical Academy of Health Ministry of Ukraine»

Високі темпи розвитку медичної науки ставлять перед студентом-медиком завдання пошуку актуальної і надійної інформації для підготовки до занять. Часто Internet стає основним джерелом інформації, але питання чи дійсно це джерело надає допомогу у навчанні залишається невирішеним. На кафедрі професійних хвороб та клінічної імунології ДЗ «ДМА МОЗ України» проведено анкетування 32 студентів 5-го курсу лікувального факультету за результатами якого встановлено, що у теперішній час

спостерігається «витиснення» класичних підходів при підготовці до практичного заняття. Internet є важливим джерелом інформації для студентів. Студенти потребують розміщення детальної учбової інформації в Internet (наприклад, на сайті ВНЗ, на сторінці кафедри), розширенні списків рекомендованої літератури за допомогою доповнення їх конкретними посиланнями на Internet-ресурси. Проте є деякі труднощі у користуванні цією електронною базою даних. Частина з них пов'язана зі складнощами по-